

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЧЕРНІГІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

в січні–квітні 2021 року

НАСЕЛЕННЯ

Чисельність **наявного населення** в області, за оцінкою, на 1 квітня 2021р. становила 972,5 тис. осіб. Упродовж січня–березня 2021р. кількість жителів Чернігівщини зменшилася на 4170 осіб.

Порівняно із січнем–березнем 2020р. обсяг природного скорочення збільшився на 789 осіб.

Упродовж січня–березня 2021р. народився 1331 малюк. Кількість померлих склала 5307 осіб.

ДОХОДИ НАСЕЛЕННЯ

У січні–березні 2021р. **середньомісячна номінальна заробітна плата** штатних працівників підприємств, установ та організацій (з кількістю працюючих 10 осіб і більше) порівняно із січнем–березнем 2020р. зросла на 19,3% й становила 10242 грн.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилися: фінансова та страхова діяльність, державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування, а серед промислових видів діяльності – добувна промисловість і розроблення кар'єрів, постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, виробництво коксу та продуктів нафтоперероблення, виробництво комп'ютерів, електронної та оптичної продукції, де заробітна плата перевищила середній показник в економіці області в 1,5–1,1 раза.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався в тимчасовому розміщуванні й організації харчування, у сфері творчості, мистецтва та розваг, у виробництві машин і устатковання, не віднесених до інших угруповань, і не перевищував 71,1% середнього показника в області.

Індекс реальної заробітної плати в січні–березні 2021р. порівняно з відповідним періодом 2020р. становив 110,9%.

Заборгованість із виплати заробітної плати впродовж січня–березня 2021р. зменшилася на 5590,4 тис. грн (на 34,4%) та на 1 квітня 2021р. становила 10652,6 тис. грн, що дорівнює 0,6% від фонду оплати праці, нарахованого за березень 2021р.

Кількість працівників, які вчасно не отримали заробітну плату, на 1 квітня 2021р. становила 813 осіб (0,5% загальної кількості штатних працівників, зайнятих в економіці області).

Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 13103 грн, що на 22,2% більше від середньої заробітної плати, нарахованої за березень 2021р.

СПОЖИВЧІ ЦІНИ

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) у січні–квітні 2021р. в області становив 105,1%, в Україні – 104,8%.

На продовольчому ринку області найбільше (на 32,5%) подорожчала олія соняшникова, на 10,2–22,8% – фрукти, продукти переробки зернових, кисломолочна продукція, овочі, м'ясо птиці, цукор, на 6,4–9,1% – рис, макаронні вироби, риба та продукти з риби, сири, сметана, яйця. На 2,2–5,7% зросли ціни на хліб, масло, молоко, яловичину, сало. Водночас безалкогольні напої знизилися в ціні на 2,3%.

Тютюнові вироби стали дорожчими на 5,9%.

Тарифи на електроенергію підвищилися на 36,6%, каналізацію – на 36,7%, водопостачання – на 33,3%. Разом із тим, на 10,7% відбулося зниження цін на природний газ.

Палива та мастила зросли в ціні на 25,7%, проїзд у залізничному пасажирському транспорті – на 8,9%, у автодорожньому – на 3%.

Інтернет став дорожчим на 19,1%, міжміський та місцевий телефонний зв'язок – на 11,2% та 9,5% відповідно.

ПРОМИСЛОВІСТЬ

У січні–квітні 2021р. порівняно із січнем–квітнем 2020р. індекс промислової продукції становив 95,2%.

У добувній промисловості і розробленні кар'єрів обсяги промислового виробництва склали 86,1%, у переробній промисловості – 99,2%.

На підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів обсяг промислової продукції становив 88,6%. У текстильному виробництві, виробництві одягу, шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів обсяг промислової продукції склав 86,7%, у виготовленні виробів з деревини, виробництві паперу та поліграфічній діяльності – 119,7%, у виробництві хімічних речовин і хімічної продукції – 80,3%, у виробництві гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції – 115,7%, у металургійному виробництві, виробництві готових металевих виробів, крім машин і устатковання, – 99,2%, у машинобудуванні – 129,1%.

У постачанні електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря випуск промислової продукції склав 99,1%.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Індекс сільськогосподарської продукції в січні–квітні 2021р., за розрахунками, становив 94,5% до січня–квітня 2020р., у т.ч. в підприємствах – 97%, господарствах населення – 91,6%.

За розрахунками, на 1 травня 2021р. загальна кількість великої рогатої худоби була 157,1 тис. голів (на 9,5% менше 1 травня 2020р.), у т.ч. корів – 81,6 тис. (на 7,2% менше); свиней – 188,1 тис. (на 0,8% менше), овець і кіз – 32,6 тис. (на 17,7% менше), птиці всіх видів – 3023,4 тис. голів (на 5,5% менше).

У господарствах населення утримувалося 37,6% загальної кількості великої рогатої худоби, у т.ч. корів – 50,6%; 30,1% – свиней, 95,7% – овець і кіз та 91,5% – птиці свійської.

Господарствами всіх категорій у січні–квітні 2021р. реалізовані на забій 19,3 тис.т тварин сільськогосподарських (у живій масі), що на 2,1% більше, ніж у січні–квітні 2020р., вироблені 134,5 тис.т молока (на 6,9% менше) та 90,6 млн.шт яєць (на 2,8% менше).

Питома вага господарств населення в загальному виробництві м'яса становила 49,2%, молока – 40,5%.

На 1 травня 2021р. в підприємствах, які вирощують зернові і зернобобові, та підприємствах, що займаються їхнім зберіганням та переробленням, були в наявності 790,5 тис.т зерна (на 10% більше проти 1 травня 2020р.), у т.ч. 646,3 тис.т кукурудзи, 58,9 тис.т пшениці, 34,6 тис.т жита, 25 тис.т ячменю. Насіння соняшнику зберігалося 43,2 тис.т (на 6,8% більше, ніж рік тому).

БУДІВНИЦТВО

У січні–квітні 2021р. підприємствами області **вироблено будівельної продукції** (виконано будівельних робіт) на суму 454,5 млн.грн. Індекс будівельної продукції в січні–квітні 2021р. порівняно із січнем–квітнем 2020р. становив 81,1%.

Обсяги будівництва будівель зменшилися на 13% (житлових – на 13,8%, нежитлових – на 12,4%), інженерних споруд – на 33,2%.

Нове будівництво склало 23,9% від загального обсягу виробленої будівельної продукції, ремонт (капітальний та поточний) – 18,7%, реконструкція та технічне переоснащення – 57,4%.

У січні–березні 2021р. в області прийнято в експлуатацію 52,2 тис.м² загальної площини житлових будівель, що в 3,1 раза більше, ніж у січні–березні 2020р.

У міській місцевості прийнято в експлуатацію 49,4 тис.м² загальної площини житла (94,7% загального обсягу), у сільській – 2,8 тис.м² (5,3%). Обсяги прийнятого в експлуатацію житла в міській місцевості порівняно із січнем–березнем 2020р. зросли у 4,2 раза, у сільській зменшилися на 47,2%.

Крім того, у січні–березні 2021р. в області прийнято в експлуатацію дачні та садові будинки загальною площею 1,2 тис.м². Загальна площа прийнятих в експлуатацію дачних і садових будинків порівняно із січнем–березнем 2020р. зросла в 1,7 раза.

КАПІТАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ

У січні–березні 2021р. **капітальні інвестиції** підприємств та організацій області становили 1048,4 млн.грн, що на 20,3% менше від обсягу капітальних інвестицій за аналогічний період 2020р.

Основним джерелом капітальних інвестицій, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій (80,1%). Частка коштів державного та місцевих бюджетів становила 11,8%, частка коштів населення на будівництво житла – 1,6%.

За видами активів найбільша частка капітальних інвестицій (99,2% загального обсягу) припадає на інвестиції в матеріальні активи, з яких у будівлі та споруди спрямовано 25,9%, у машини, обладнання та інвентар і транспортні засоби – 67,2%.

У структурі капітальних інвестицій за видами економічної діяльності переважало сільське, лісове та рибне господарство – 60,8% загального обсягу, на промисловість припадало 16,9%, на будівництво – 7,1%, на охорону здоров'я та надання соціальної допомоги – 6,8%, на державне управління й оборону; обов'язкове соціальне страхування – 4,1%.

Частка освоєних капітальних інвестицій підприємствами транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрської діяльності склала 2,3%, підприємствами оптової та роздрібної торгівлі; ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів – 0,6%.

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ ТА ПОСЛУГАМИ

У I кварталі 2021р. експорт **товарів** становив 277,7 млн.дол. США, імпорт – 96,3 млн.дол. Порівняно з I кварталом 2020р. експорт збільшився на 25% (на 55,5 млн.дол.), імпорт – на 13,2% (на 11,3 млн.дол.). Позитивне сальдо становило 181,4 млн.дол. (у I кварталі 2020р. також позитивне – 137,2 млн.дол.).

У загальному обсязі експорту товарів порівняно з I кварталом 2020р. збільшилася частка зернових культур, жирів та олій тваринного або рослинного походження, деревини і виробів із деревини. Натомість зменшилася частка насіння і плодів олійних рослин, готових харчових продуктів, паперу та картону, текстильних матеріалів та текстильних виробів, взуття, головних уборів, парасольок, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання.

Обсяг експорту товарів до країн Європейського Союзу становив 102,8 млн.дол., або 37% від загального обсягу експорту (у I кварталі 2020р. – 86,1 млн.дол., або 38,8%), та збільшився порівняно з I кварталом 2020р. на 16,7 млн.дол., або на 19,4%.

Найвагоміші експортні поставки товарів серед країн ЄС здійснювалися до Нідерландів, Португалії, Іспанії, Румунії та Італії.

Серед інших країн світу найбільше експортувалися товари до Китаю, Азербайджану, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, Індії, Єгипту та Туреччини.

Серед найбільших країн-партнерів експорт товарів збільшився до Китаю в 5,9 раза, Індії – у 5,4 раза, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії – у 3,5 раза, Португалії – у 3,2 раза, Італії – в 1,9 раза, Туреччини – в 1,8 раза, Румунії – на 6,7%; зменшився до Єгипту у 2,9 раза, Іспанії – на 28,6%, Нідерландів – на 19,1%, Азербайджану – на 4,8%.

У загальному обсязі імпорту товарів порівняно з I кварталом 2020р. збільшилася частка мінеральних продуктів, полімерних матеріалів, пластмас та виробів із них, недорогоцінних металів та виробів із них, машин, обладнання та механізмів; електротехнічного обладнання. Зменшилася частка готових харчових продуктів, продукції хімічної та пов’язаних з нею галузей промисловості, шкур необрблених, шкіри вичиненої, паперу та картону, текстильних матеріалів та текстильних виробів, засобів наземного транспорту, крім залізничного.

Імпорт товарів із країн Європейського Союзу становив 51,7 млн.дол., або 53,7% загального обсягу (у I кварталі 2020р. – відповідно 36,8 млн.дол. та 43,3%), та збільшився проти I кварталу 2020р. на 14,9 млн.дол., або на 40,5%.

Серед країн ЄС найвагоміші імпортні поставки товарів надходили з Італії, Німеччини, Литви, Нідерландів та Польщі.

Серед інших країн світу найбільші імпортні поставки товарів надходили з Білорусі, Китаю, США, Російської Федерації, Туреччини, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії.

Порівняно з I кварталом 2020р. імпорт товарів збільшився із Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії у 2,8 раза, Італії – у 2,5 раза, Туреччини – на 19,4%, США – на 19,3%, Німеччини – на 15,5%, Литви – на 7,1%, Польщі – на 4,5%; зменшився з Білорусі на 18%, Нідерландів – на 6,5%, Російської Федерації – на 2,4%, Китаю – на 1,6%.

У I кварталі 2021р. експорт **послуг** становив 8,6 млн.дол. США, імпорт – 12 млн.дол. Порівняно з I кварталом 2020р. експорт збільшився на 34,8% (на 2,2 млн.дол.), імпорт – на 29% (на 2,7 млн.дол.). Негативне сальдо склало 3,4 млн.дол. (у I кварталі 2020р. також негативне – 2,9 млн.дол.).

У загальному обсязі експорту послуг порівняно з I кварталом 2020р. збільшилася частка послуг із переробки матеріальних ресурсів, зменшилася – транспортних, у сфері телекомунікацій, комп’ютерних та інформаційних.

Обсяг експорту послуг країнам Європейського Союзу становив 4,6 млн.дол., або 54,4% від загального обсягу експорту (у I кварталі 2020р. – 3,3 млн.дол., або 52,5%), та збільшився порівняно з I кварталом 2020р. на 1,3 млн.дол., або на 39,7%.

Основними партнерами в експорті послуг були США, Азербайджан, Литва, Нідерланди, Італія, Латвія, Канада, Естонія, Білорусь та Німеччина.

Проти I кварталу 2020р. зріс експорт послуг до Естонії, Литви, Італії, США та Білорусі; зменшився до Азербайджану, Канади, Латвії, Нідерландів та Німеччини.

У загальному обсязі імпорту збільшилася частка транспортних та ділових послуг, зменшилася – послуг, пов’язаних із подорожами, роялті та інших послуг, пов’язаних із використанням інтелектуальної власності.

Імпорт послуг від країн Європейського Союзу становив 1,2 млн.дол., або 10,3% (у I кварталі 2020р. – відповідно 1,1 млн.дол. та 12,6%), та збільшився проти I кварталу 2020р. на 0,1 млн.дол., або на 5,3%.

Основними партнерами в імпорти послуг були Сполучене Королівство Великої Британії та Північної Ірландії, Білорусь, Польща, Російська Федерація та Латвія.

Порівняно з I кварталом 2020р. імпорт послуг зріс із Білорусі, Латвії та Російської Федерації; зменшився з Польщі, Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії.

ВНУТРІШНЯ ТОРГІВЛЯ

Оборот роздрібної торгівлі, який включає дані щодо роздрібного товарообороту підприємств (юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців), основним видом економічної діяльності яких є роздрібна торгівля, у січні–квітні 2021р. становив 7648,8 млн.грн, що на 15,2% більше від обсягу січня–квітня 2020р.

Роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі (юридичних осіб) у січні–квітні 2021р. становив 5044,5 млн.грн і зріс проти січня–квітня 2020р. на 13,1%.

ТРАНСПОРТ

У січні–квітні 2021р. **вантажообіг** підприємств транспорту становив 337,6 млн.ткм, або 108,8% від обсягу січня–квітня 2020р. Підприємствами транспорту перевезено 604,5 тис.т вантажів, що становить 122,2% від обсягів січня–квітня 2020р.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) у січні–квітні 2021р. виконано вантажообіг в обсязі 332,4 млн.ткм, який зріс на 10,3% порівняно із січнем–квітнем 2020р., та перевезено 567,2 тис.т вантажів, що на 31,7% більше, ніж у січні–квітні 2020р.

Водним транспортом у січні–квітні 2021р. перевезено вантажів у обсязі 37,3 тис.т, що становить 58% рівня січня–квітня 2020р.

Пасажирообіг підприємств транспорту в січні–квітні 2021р. становив 118,5 млн.пас.км, або 85,5% від обсягу січня–квітня 2020р.

Послугами пасажирського транспорту скористалися 13,6 млн. пасажирів, або 83,8% від обсягу січня–квітня 2020р.

Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 7,8 млн. пасажирів, що на 3,4% менше, ніж у січні–квітні 2020р.

Міським електротранспортом перевезено 5,8 млн. пасажирів, що становить 71,2% рівня січня–квітня 2020р.

Головне управління статистики
у Чернігівській області